

Cekos In Ekspert

На основу члана 12. став 5. Закона о Централном регистру обавезног социјалног осигурања ("Службени гласник РС", бр. 95/18 и 91/19) и члана 42. став 1. Закона о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О САДРЖИНИ, ОБРАСЦУ И НАЧИНУ ПОДНОШЕЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ПРИЈАВЕ НА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ, ЈЕДИНСТВЕНИМ МЕТОДОЛОШКИМ ПРИНЦИПИМА И ЈЕДИНСТВЕНОМ КОДЕКСУ ШИФАРА ЗА УНОС ПОДАТАКА У ЈЕДИНСТВЕНУ БАЗУ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА

(Сл. гласник РС бр. 132/21)

Основни текст на снази од 07/01/2022 , у примени од 07/01/2022

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом уређује се ближа садржина и образац јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: јединствена пријава), начин подношења јединствене пријаве, докази који се уз пријаву подносе, јединствени методолошки принципи и јединствени кодекс шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: Централни регистар).

II. ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЈАВА

Члан 2.

Јединствена пријава садржи следеће податке:

- 1) опште податке о осигуранику и осигураном лицу;
- 2) податке о осигурању;
- 3) податке о обвезнику плаћања доприноса.

Члан 3.

(1) Јединствена пријава подноси се на порталу Централног регистра у електронском облику, чија је спољна форма дата на Обрасцу М , који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

(2) Подносиоцу јединствене пријаве, преко портала Централног регистра обезбеђује се приступ информационом систему.

(3) Подносилац јединствене пријаве из става 1. овог члана, дужан је да се на порталу Централног регистра региструје, односно да потврди свој идентитет коришћењем електронског сертификата издатог од овлашћеног пружаоца услуге од поверења, у складу са законом.

(4) Приликом подношења јединствене пријаве из става 1. овог члана, подносе се, односно потврђују докази на основу којих се утврђује својство осигураника, односно осигураног лица, при чему врста доказа зависи од основа осигурања. Списак доказа на основу којих се утврђује својство осигураника, односно осигураног лица, промене у осигурању и престанак својства осигураника, одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

Подносиоци јединствене пријаве из члана 3. ове уредбе су обвезници подношења пријаве, у складу са Законом о Централном регистру обавезног социјалног осигурања .

Члан 5.

(1) У поступку подношења јединствене пријаве, по прихватању регистрације подносиоца јединствене пријаве, врши се провера да ли:

- је подносилац јединствене пријаве евидентиран као лице овлашћено за подношење јединствене пријаве;
- пријава садржи све податке који су потребни за регистрацију осигураника и осигураних лица;
- су подаци које садржи јединствена пријава, а односе се на опште податке о осигуранику, осигураном лицу и обвезнику плаћања доприноса, истоветни са подацима који се налазе у јединственој бази.

(2) Ако се у поступку подношења јединствене пријаве утврди да се подаци о осигуранику, осигураном лицу и обвезнику плаћања доприноса - физичком лицу не налазе у јединственој бази података, личне податке о осигуранику и осигураном лицу, подносилац пријаве уноси на основу доказа којима располаже.

(3) Уколико се у поступку подношења пријаве утврди да нису испуњени услови за њено прихватање, подносилац јединствене пријаве се обавештава о разлозима неприхватања јединствене пријаве.

(4) Подносилац јединствене пријаве, разлоге неприхватања јединствене пријаве може отклонити у току поступка подношења јединствене пријаве.

Члан 6.

(1) По извршеној провери података из чл. 3 , 4. и 5. ове уредбе, подаци се региструју у базу Централног регистра.

(2) Централни регистар, по прихватању пријаве и регистрације у својој бази, подносиоцу јединствене пријаве издаје потврду о извршеној пријави - Образац М-А , који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

(3) Потврда из става 2. овог члана доставља се подносиоцу јединствене пријаве на електронску адресу, назначену на јединственој пријави.

(4) Уколико обвезник подношења пријаве није и подносилац јединствене пријаве, подносилац пријаве је дужан да обвезнику подношења пријаве одмах достави потврду о извршеној пријави - Образац М-А.

(5) Обвезник подношења пријаве дужан је да у року од три дана копију потврде о извршеној пријави - Образац М-А, достави осигуранику.

III. ЈЕДИНСТВЕНИ МЕТОДОЛОШКИ ПРИНЦИПИ ЗА ВОЂЕЊЕ ПОДАТАКА О ОСИГУРАНИЦИМА, ОСИГУРАНИМ ЛИЦИМА И ОБВЕЗНИЦИМА ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА У ЈЕДИНСТВЕНОЈ БАЗИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

1. Општи подаци о осигуранику и осигураном лицу

Члан 7.

У Јединствену базу Централног регистра уносе се општи подаци о осигуранику и осигураном лицу, и то:

- 1) јединствени матични број грађана (ЈМБГ), односно евиденциони број за стране држављане, одређен и утврђен на начин прописан законом и јединствени број који додељује Централни регистар;
- 2) презиме, име, пол и датум рођења;
- 3) име једног родитеља;
- 4) општина и место (насеље) пребивалишта, односно боравишта и адреса;
- 5) држављанство;
- 7) ^[1] квалификација, занимање, врста и ниво квалификације у складу са дефиницијама и шифарницима прописаним за вођење евиденције у области рада;
- 8) сродство са носиоцем осигурања и ЈМБГ, односно, евиденциони број носиоца осигурања.

2. Подаци о осигурању

Члан 8.

У Јединствену базу Централног регистра уносе се подаци о осигурању, и то:

1) датум почетка осигурања, и то: дан, месец и година запослења, именовања или постављења; датум почетка обављања самосталне или пољопривредне делатности; датум почетка обављања уговорених послова; датум остваривања права на пензију или новчане накнаде у складу са законом; датум почетка школовања, односно стручног усавршавања; датум почетка мировања права и обавеза по основу рада; датум укључења у обавезно социјално осигурање; датум настанка повреде на раду или професионалне болести; датум подношења пријаве, односно датум стицања својства осигураног лица;

2) основ осигурања, и то:

(1) радни однос - за лица у радном односу, односно лица запослена у привредном друштву, другом правном лицу, државном органу, органу јединице локалне самоуправе или код физичких лица; за цивилна лица на служби у војсци и војним јединицама и установама; професионална војна лица према прописима о Војсци Србије, за домаће и стране држављане и лица без држављанства који су на територији Републике Србије запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица ако међународним уговором није другачије одређено, односно ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором; за лица која обављају послове ван просторија послодавца; за лица у радном односу, односно запослене који су упућени на рад у иностранство, односно запослени у привредном друштву или другом правном лицу које обавља делатност или услуге у иностранству, ако нису обавезно

осигурана по прописима те земље или ако међународним уговором није другачије одређено; за лица у радном односу код агенција за привремено запошљавање упућена код послодавца корисника и за чланове породица наведених лица;

(2) основ изједначен са радним односом - за изабрана, именована или постављена лица ако за обављање функције остварују зараду, накнаду зараде, односно плату и за чланове њихових породица; за лица која по престанку радног односа остварују право на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести у складу са Законом о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", број 25/19);

(3) запослени родитељ, усвојитељ, хранитељ, односно старатељ који одсуствује са рада док дете не наврши три године живота, док му мирују права и обавезе по основу рада у складу са прописима о раду;

(4) запослење у иностранству - за домаће држављане запослене у иностранству код страног послодавца ако за то време нису обавезно осигурани код страног носиоца осигурања или ако права из обавезног социјалног осигурања по прописима те државе не могу остварити или користити ван њене територије и за чланове њихових породица;

(5) домаћи држављани запослени у домаћинствима држављана Републике Србије у радном односу у иностранству код организације чије је седиште на територији Републике Србије и за чланове њихових породица;

(6) обављање привремених и повремених послова - за лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове ако нису осигурана по другом основу; за лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге, а имају навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако нису на школовању и за чланове породица лица која обављају привремене и повремене послове;

(7) лица која нису држављани Републике Србије, а обављају привремене и повремене послове преко омладинске задруге;

(8) обављање послова по основу уговора - за лица која за извршен посао по основу уговора о делу, ауторског уговора, уговора о породичном смештају према прописима о социјалној заштити, уговора о стручном оспособљавању и усавршавању уз накнаду, лица која раде на територији Републике Србије за страног послодавца који нема регистрована представништва у Републици Србији, код кога за обављени посао остварује надокнаду, а нису осигурани по другом основу као и по основу других уговора код којих се за извршени посао остварује накнада и за чланове њихових породица;

(9) остваривање новчане накнаде према прописима о запошљавању - за лица за чијим је радом престала потреба и лица којима је престало запослење због стечаја, ликвидације, односно у свим случајевима престанка рада послодавца и за чланове њихових породица;

(10) корисници новчане накнаде по споразуму о социјалном осигурању са Босном и Херцеговином, којима је престало осигурање у Републици Србији, а имају пребивалиште на територији Босне и Херцеговине;

(11) лица ангажована на сезонским пословима;

(12) обављање самосталне делатности - за лица која, у складу са законом, самостално обављају привредну или другу делатност; за лица која су оснивачи, односно чланови привредних друштава у складу са законом која у њима раде без обзира да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач или члан; за свештенике и верске службенике ако нису обавезно осигурани по основу запослења; за спортисте који у складу са законом којим се уређује спорт обављају спортску делатност као самосталну делатност; лица која раде на

територији Републике Србије за страног послодавца који нема регистрована представништва у Републици Србији, код кога за обављени посао остварују надокнаду, а нису осигурани по другом основу; јавни бележници; јавни извршитељи; за лица која су престала да обављају самосталну делатност док остварују новчану накнаду према прописима о запошљавању и за чланове породица наведених лица;

(13) обављање пољопривредне делатности - за лица за која се према закону сматра да се баве пољопривредом (пољопривредници, чланови домаћинства пољопривредника, чланови мешовитог домаћинства, носиоци пољопривредног газдинства и чланови пољопривредног газдинства), ако нису осигураници запослени, осигураници по основу обављања самосталне делатности, корисници пензија и на школовању и за чланове њихових породица;

(14) коришћење пензије - за кориснике пензија и чланове њихових породица;

(15) лица која примају пензију или инвалиднину искључиво од иностраног носиоца осигурања и која имају пребивалиште или боравиште, односно стално настањење или привремени боравак у Републици Србији у складу са законом, а код којих постоје одређене правне сметње због којих не могу да остваре здравствено осигурање применом међународног уговора и то само ради остваривања права из здравственог осигурања на територији Републике Србије, односно ако са државом од које примају пензију или инвалиднину не постоји међународни уговор о социјалном осигурању или је међународним уговором другачије одређено;

(16) укључење у обавезно осигурање - за лица која нису обавезно осигурана у смислу закона и за чланове њихових породица;

(17) обављање послова по основу посебних уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи - за стране држављане који на основу њих на територији Републике Србије раде код домаћих организација, односно приватних послодаваца;

(18) школовање или стручно усавршавање - за стране држављане за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике Србије;

(19) осигурање у смислу закона којим се уређује здравствено осигурање, и то: деца до навршених 18 година живота; школска деца и студенти до краја прописаног школовања, а најкасније до навршених 26 година живота; лица у вези са планирањем породице као и у току трудноће, порођаја и до 12 месеци након порођаја; лица старија од 65 година живота; особе са инвалидитетом, чији је инвалидитет утврђен у складу са законом; незапослена лица чији су месечни приходи испод прихода који је прописан као цензус за стицање својства осигураног лица и чланови њихове уже породице; корисници новчане социјалне помоћи, односно корисници смештаја у установе социјалне заштите или у друге породице, односно корисници посебне новчане накнаде за родитеља, у складу са законом и чланови њихове уже породице; корисници породичне инвалиднине, односно месечног новчаног примања по прописима о заштити бораца, војних инвалида и цивилних инвалида рата и чланови њихове уже породице; корисници помоћи - чланови породице чији је хранилац на одслужењу војног рока; лица у вези са лечењем од заразних болести које су утврђене посебним законом којим се уређује област заштите становништва од заразних болести, малигних болести, шећерне болести, психозе, епилепсије, мултипле склерозе, лица у терминалној фази хроничне бубрежне инсуфицијенције, системске аутоимуне болести, реуматске грознице, болести зависности, оболели од ретких болести, као и лица обухваћена здравственом заштитом у вези са давањем и примањем органа, ћелија и ткива; монаси и монахиње; лица ромске националности која због традиционалног начина живота немају стално пребивалиште односно боравиште у Републици

Србији и чланови њихове уже породице, жртве насиља у породици, жртве трговине људима, жртве тероризма, борци којима је статус борца утврђен у складу са прописима о заштити бораца;

(20) осигурање по посебним прописима у смислу закона који уређује здравствено осигурање - за лица којима је надлежни републички орган утврдио статус избеглог, односно прогнаног лица из бивших република СФРЈ и за чланове њихових ужих породица; за расељена лица са територије АП Косова и Метохије и за чланове њихове породице; за лица, кориснике привремене накнаде по посебном акту Владе и за чланове њихове уже породице;

(21) повреда на раду или професионална болест - за лица за која се подноси пријава у случају настанка повреде на раду и професионалне болести, и то: ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави; ученици и студенти у дуалном образовању који у складу са законом уче кроз рад; лица која, у складу са законом, обављају одређене послове за које не примају зараду, односно уговорену накнаду (на основу уговора о волонтерском раду); лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге до навршених 26 година живота, ако су на школовању; лица која се налазе на додатном образовању и обуци по упућу организације надлежне за запошљавање; лица која учествују у организованим јавним радовима од општег значаја; лица која учествују у акцијама спасавања или у заштити и спасавању приликом елементарних непогода и других несрећа; лица ангажована у ватрогасним службама за гашење пожара и на обуци за гашење пожара; лица која се налазе на оспособљавању и обучавању за одбрану и друге видове обуке за потребе одбране земље; лица која су ангажована на обезбеђивању јавних скупова, културних и спортских догађаја и других јавних окупљања грађана; лица која се налазе на издржавању казне затвора док раде у привредној јединици завода за издржавање казне затвора (радионица, радилиште и сл.) и на другом месту рада;

3) квалификација, занимање, врста и ниво квалификације у складу са дефиницијама и шифарницима прописаним за вођење евиденције у области рада;

4) број часова проведених на раду недељно;

5) врста запослења - у случају рада на одређено време, трајање радног односа у месецима;

6) податак о запослењу код више послодаваца;

7) држава упућивања на рад у иностранство;

8) датум и основ престанка осигурања, и то: дан, месец, година и основ престанка запослења, именовања или постављења; престанка обављања самосталне или пољопривредне делатности; престанка обављања уговорених послова; престанка права на пензију или новчану накнаду у складу са законом; престанка мировања права и обавеза по основу рада; престанка осигурања за лица укључена у обавезно социјално осигурање; завршетка школовања; истек уговора о размени стручњака; престанка радног ангажовања за које се врши пријава за случај повреде на раду или професионалног обољења, датум одјаве, односно дан, месец, година и основ престанка својства осигураног лица;

9) датум и основ промене у току осигурања;

10) посебни подаци о осигуранику, и то: ратни војни инвалид, мирнодопски војни инвалид, цивилни инвалид рата, лице коме је извршена категоризација (категорисана омладина), лице коме је, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, утврђена категорија инвалидности (инвалид

рада), лице коме је, у складу са прописима о професионалној рехабилитацији и запошљавању лица са инвалидитетом процењена радна способност сагласно којој има могућност запослења или одржања запослења, односно радног ангажовања;

11) подаци о корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања.

3. Подаци о обвезнику плаћања доприноса

Члан 9.

(1) У Јединствену базу Централног регистра уносе се подаци о обвезнику плаћања доприноса, и то:

- 1) назив, седиште и адреса обвезника плаћања доприноса уписаног у одговарајући регистар, односно име, презиме и адреса обвезника плаћања доприноса који нема својство правног лица;
- 2) адреса места рада, односно огранка, односно издвојеног места обвезника плаћања доприноса;
- 3) делатност према прописаној класификацији делатности;
- 4) матични број регистра додељен од надлежног органа;
- 5) порески идентификациони број (ПИБ) додељен од надлежног органа;
- 6) ЈМБГ физичког лица које је обвезник плаћања доприноса;
- 7) општина на којој се налази претежни део непокретности;
- 8) јединствени број додељен од стране Централног регистра;
- 9) адреса електронске поште обвезника подношења пријаве (e-mail).

(2) У Јединствену базу Централног регистра уноси се дан, месец и година од када важи промена пријављених података о осигуранику, осигураном лицу, осигурању или обвезнику плаћања доприноса.

Члан 10.

Изрази употребљени у чл. 7-9. ове уредбе имају значења утврђена прописима о евиденцијама у области рада и прописима који уређују обавезно социјално осигурање.

IV. ЈЕДИНСТВЕНИ КОДЕКС ШИФАРА

Члан 11.

(1) Јединствени кодекс шифара за унос података о осигураницима, осигураним лицима и обвезницима плаћања доприноса садржи шифре података за следећа обележја:

- 1) врста пријаве;
- 2) пол;
- 3) општина;
- 4) насељено место;
- 5) држављанство;
- 6) занимање;
- 7) врста и ниво квалификације;
- 8) основ осигурања;
- 9) врста запослења;

- 10) запослен код више послодаваца;
- 11) држава упућивања;
- 12) основ престанка осигурања;
- 13) носилац осигурања;
- 14) сродство са носиоцем осигурања;
- 15) посебни подаци о осигуранику;
- 16) корисник права из пензијског и инвалидског осигурања;
- 17) делатност.

(2) Јединствени кодекс шифара одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

(3) Шифре прописане Јединственим кодексом шифара уносе се у образац јединствене пријаве.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 12.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања ("Службени гласник РС", бр. 54/10, 124/12 и 119/13).

Члан 13.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

05 број 110-12302/2021-1

У Београду, 29. децембра 2021. године

Влада

Председник,

Ана Брнабић, с.р.

СПИСАК ДОКАЗА НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ УТВРЂУЈЕ СВОЈСТВО ОСИГУРАНИКА, ОДНОСНО ОСИГУРАНОГ ЛИЦА, ПРОМЕНЕ У ОСИГУРАЊУ И ПРЕСТАНАК СВОЈСТВА ОСИГУРАНИКА

1. ДАТУМ ПОЧЕТКА ОСИГУРАЊА

Као датум почетка осигурања уписује се датум стицања својства осигураника, и то:

- 1) за радни однос: датум заснивања радног односа,
доказ: уговор о раду или акт о заснивању радног односа;
- 2) за избор, именоване или постављење: датум избора, именовања или постављења,
доказ: акт о избору, именовану, односно постављењу на функцију;
- 3) за лица ангажована на сезонским пословима: датум из евиденционе пријаве на порталу Пореске управе,

доказ: евиденциона пријава на порталу Пореске управе;

4) за обављање самосталне делатности: датум почетка обављања самосталне делатности ако се делатност не обавља из радног односа. Ако се самостална делатност обавља из радног односа својство осигураника стиче се првог наредног дана по престанку радног односа,

доказ: решење Агенције за привредне регистре (за предузетнике, осниваче, чланове привредних друштава и јавне извршитеље), уверење одговарајућег удружења, савеза или клуба (за лица која обављају професионалне делатности), решење или други акт о упису у одговарајућу комору (адвокати и јавни бележници) или акт верске организације (за свештенике или верске службенике);

5) за обављање пољопривредне делатности: датум почетка обављања пољопривредне делатности од навршених 15 година живота за пензијско и инвалидско осигурање, односно од датума почетка обављања пољопривредне делатности за здравствено осигурање, датум уписа у регистар пољопривредних газдинстава од навршених 15 година живота за пензијско и инвалидско осигурање, односно од датума уписа у регистар пољопривредних газдинстава за здравствено осигурање, дан након престанка радног односа, дан након престанка обављања самосталне делатности, дан након завршетка школовања, дан након престанка коришћења породичне пензије, дан након престанка новчане накнаде по прописима о запошљавању,

доказ: доказ о власништву на пољопривредном земљишту издат од надлежног органа (катастар непокретности/земљишне књиге), уговор о закупу или уступању земљишта, потврда Управе за трезор, потврда органа локалне самоуправе (шефа месне канцеларије), уверење Пореске управе, лична изјава о чињеници бављења пољопривредом (за пријаву на здравствено осигурање);

6) за обављање уговорених послова: датум закључења уговора или датум наведен у уговору као датум почетка обављања уговорених послова, ако се уговорени послови не обављају у току трајања осигурања по другом основу. Ако се уговорени послови обављају у току трајања осигурања по другом основу, први наредни дан по престанку осигурања по основу радног односа, обављања самосталне делатности, пољопривредне делатности, односно први дан периода за који је утврђен стаж осигурања по основу обављања уговорених послова за одређене врсте уговора,

доказ: уговор о обављању послова, акт о избору или именовану, доказ о упису у регистар (за вештаке, поротнике, тумаче);

7) за обављање послова по уговору о правима и обавезама директора: дан почетка рада по основу уговора о правима и обавезама директора,

доказ: уговор о правима и обавезама директора;

8) за држављане Републике Србије који су запослени у иностранству код страног послодавца и немају здравствено осигурање страног носиоца здравственог осигурања или који нису обавезно здравствено осигурани према прописима стране државе, односно ако права из здравственог осигурања према прописима те државе за себе и чланове своје породице не могу остварити или користити ван територије те државе: дан подношења пријаве,

доказ: уговор о раду или акт о заснивању радног односа;

9) за почетак коришћења неплаћеног одсуства због неге детета до три године живота: дан почетка коришћења неплаћеног одсуства,

доказ: решење о неплаћеном одсуству;

10) за коришћење права на новчану накнаду по прописима о запошљавању: први дан коришћења права на новчану накнаду по прописима о запошљавању,

доказ: решење Националне службе за запошљавање или потврда о поднетом захтеву за остваривање права на новчану накнаду;

11) за укључење у обавезно осигурање: дан укључења у обавезно осигурање,

доказ: решење организације за обавезно социјално осигурање;

12) за коришћење права на пензију односно новчану накнаду по прописима из пензијског и инвалидског осигурања: дан почетка коришћења права на пензију односно новчану накнаду по прописима из пензијског и инвалидског осигурања,

доказ: решење или потврда о поднетом захтеву за остваривање права на пензију;

13) за коришћење права искључиво на инострану пензију: дан подношења пријаве,

доказ: акт о утврђивању права на пензију или инвалиднину од иностраног носиоца осигурања;

14) по основу повреде на раду или професионалне болести по престанку радног односа: наредни дан од дана престанка радног односа за лица која имају право на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести,

доказ: отказ уговора о раду уз извештај о повреди на раду или експертизу о професионалној болести;

15) по основу школовања односно стручног усавршавања: дан почетка школовања, односно стручног усавршавања страних држављана,

доказ: потврда школе, односно установе која пружа стручно усавршавање;

16) по основу обављања послова на основу посебних уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи датум закључења уговора или датум наведен у уговору као датум почетка обављања уговорених послова,

доказ: уговор о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи;

17) за осигуранике из члана 16. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", број 25/19 - у даљем тексту: Закон): дан подношења пријаве,

доказ: пријава о пребивалишту или лична карта на увид (уз проверу да лице нема приоритетни основ осигурања по члану 11. Закона о здравственом осигурању, односно као члан породице осигураника из чл. 11, 16. и 17. истог закона - да није запослен, да нема приход од делатности ни катастарски приход, нема пензију, инвалиднину, ни новчану накнаду од пензијског и инвалидског осигурања), извод из матичне књиге рођених, потврда лекара о трудноћи, медицинска документација да болује од одређених болести, уверење старешине манастира или верске заједнице, решење надлежног органа социјалне заштите о материјалном обезбеђењу или сталној новчаној помоћи, доказ да је хранилац породице на одслужењу војног рока и потврда надлежног органа да је лице прималац помоћи, лична изјава да је лице ромске националности, легитимација избеглог или прогнаног лица, за незапослена, избегла, прогнана и расељена лица и доказ о висини прихода у складу са Правилником о месечном износу прихода као цензусу за стицање својства осигураног лица ("Службени гласник РС", бр. 112/06 и 5/09); доказ да је лице жртва насиља у породици, доказ да је лице жртва трговине људима, доказ да је лице жртва тероризма, доказ да лице има статус борца;

18) за осигурана лица из члана 22. Закона: дан настанка повреде на раду или професионалне болести,

доказ: оцена ЛК о повреди на раду, односно експертиза о утврђеној професионалној болести;

19) за чланове породице осигураника: дан подношења пријаве,

доказ: извод из матичне књиге рођених или венчаних. За ванбрачне супружнике оверена изјава ванбрачних супружника да постоји трајнија заједница живота између њих и да не постоје законом прописане брачне сметње као и оверена изјава два сведока да постоји ванбрачна заједница, фотокопија личне карте као доказ о заједничком пребивалишту ванбрачних супружника.

2. ОСНОВ ОСИГУРАЊА

Уписују се подаци о основу осигурања прописани јединственим методолошким принципима, и то:

1) радни однос: за лица у радном односу, односно лица запослена у привредном друштву, другом правном лицу, државном органу, органу јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине као и у радном односу код физичких лица; за цивилна лица на служби у Војсци Србије, јединицама Војске Србије и установама Војске Србије, професионална војна лица према прописима о Војсци Србије; за домаће и стране држављане и лица без држављанства који су на територији Републике Србије запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица ако међународним уговором није другачије одређено, односно ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором; за лица која обављају послове ван просторија послодавца; за лица у радном односу, односно запослене који су упућени на рад у иностранство, лица која обављају послове кућног помоћног особља; држављани Републике Србије који су запослени у иностранству код страног послодавца и немају здравствено осигурање страног носиоца здравственог осигурања или који нису обавезно здравствено осигурани према прописима стране државе, односно ако права из здравственог осигурања према прописима те државе за себе и чланове своје породице не могу остварити или користити ван територије те државе, држављани Републике Србије запослени у домаћинствима осигураника који су у радном односу у иностранству код организације чије је седиште на територији Републике Србије,

доказ: уговор о раду или акт о заснивању радног односа, а ако се заснива радни однос са странцем дозвола за рад издата од Националне службе за запошљавање, уколико се први пут заснива радни однос фотокопија дипломе или уверење о образовању. Уколико се својство осигураника утврђује решењем организације обавезног социјалног осигурања - Решење организације о утврђеном својству осигураника; оверен превод потврде послодавца о запослењу у иностранству, потврда иностраног носиоца осигурања да није обавезно осигуран, односно да то осигурање не може користити ван територије те државе;

2) основ изједначен са радним односом:

- за изабрана, именована или постављена лица ако за обављање функције остварују зараду, накнаду зараде, односно плату и за чланове њихових породица,

доказ: акт о избору односно именовању или постављењу;

- за лица која по престанку радног односа остварују право на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести,

доказ: акт о престанку радног односа, извештај о повреди на раду или експертиза о професионалној болести и извештај о привременој спречености за рад - дознака;

3) ангажовање на сезонским пословима,

доказ: евиденциона пријава и одјава на порталу Пореске управе и извештај о повреди на раду или експертиза о професионалној болести;

4) обављање привремених и повремених послова: за лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове ако нису осигурани по другом основу; за лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове преко омладинске односно студентске задруге, а имају навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако нису на школовању, за чланове породица лица која обављају привремене и повремене послове,

доказ: уговор о обављању привремених и повремених послова, упут омладинске или студентске задруге, доказ о школовању за лица млађа од 26 година живота;

5) обављање послова по основу уговора: за лица која за извршен посао по основу уговора о делу, ауторског уговора, уговора о породичном смештају према прописима о социјалној заштити и по основу других уговора остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу и за чланове њихових породица,

доказ: уговор о обављању послова, односно друга врста доказа којим се утврђује обављање послова, акт о избору или именовану (за посланике, чланове управних/надзорних одбора) доказ о упису у регистар (за вештаке, поротнике, тумаче) као и остали докази којима се утврђује обављање послова;

6) јавни бележник: за лица која обављају јавнобележничку делатност,

доказ: акт о избору или именовану;

7) јавни извршитељ: лица која обављају јавноизвршитељску делатност,

доказ: акт о избору или именовану, решење Агенције за привредне регистре;

8) остваривање новчане накнаде према прописима о запошљавању: за лица за чијим је радом престала потреба и лица којима је престало запослење због стечаја, ликвидације, односно у свим случајевима престанка рада послодавца и за чланове њихових породица - за лица која су престала да обављају самосталну делатност док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању и за чланове породица наведених лица, за лица која су престала да обављају самосталну делатност док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању и за чланове породица наведених лица,

доказ: решење Националне службе за запошљавање, потврда о поднетом захтеву за остваривање права на новчану накнаду уз изјаву осигураника да ће у случају неостваривања права на новчану накнаду сносити трошкове здравствене заштите коју потписује код подносиоца пријаве;

9) обављање самосталне делатности за лица која, у складу са законом, самостално обављају привредну или другу делатност; за лица која су оснивачи, односно чланови привредних друштава у складу са законом која у њима раде без обзира да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач или члан; за свештенике и верске службенике ако нису обавезно осигурани по основу запошљавања,

доказ: решење Агенције за привредне регистре (за предузетнике, осниваче, чланове привредних друштава и јавне извршитеље), уверење одговарајућег удружења, савеза или клуба (за лица која обављају професионалне делатности), решење или други акт о упису у одговарајућу комору (адвокати и јавни бележници), акт верске организације (за свештеника или верског службеника);

10) обављање пољопривредне делатности за лица за која се према закону сматра да се баве пољопривредом (пољопривредници, чланови домаћинства пољопривредника, чланови мешовитог домаћинства, носиоци пољопривредног газдинства и чланови пољопривредног газдинства), ако нису осигураници запослени, осигураници самосталне делатности, корисници пензија и на школовању и за чланове њихових породица,

доказ: доказ о власништву на пољопривредном земљишту надлежног органа (катастар непокретности /земљишне књиге), уговор о закупу или уступању земљишта, потврда Управе за трезор, потврда органа локалне самоуправе (шеф месне канцеларије), уверење Пореске управе, уверење Министарства унутрашњих послова о пребивалишту (кретању) и изјава о боравку у иностранству;

11) коришћење пензије:

а) за корисника пензије по прописима Републике Србије и чланове њихових породица,

доказ: решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, односно потврда о поднетом захтеву за остваривање права на пензију уз личну изјаву лица да ће сносити трошкове здравствене заштите ако не оствари право на пензију;

б) за кориснике иностране пензије,

доказ: акт о утврђивању права на пензију или инвалиднину од иностраног носиоца осигурања преведен и оверен од стране овлашћеног судског тумача (осим за хрватски, босански и црногорски језик) или чек од пензије или извод из банке, изјава о постојању (у случају да примена билатералног споразума онемогућава остваривање здравственог осигурања);

12) укључење у обавезно осигурање за лица која нису обавезно осигурана у смислу закона и за чланове њихових породица,

доказ: решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање или Републичког фонда за здравствено осигурање;

13) неплаћено одсуство због неге детета до три године живота,

доказ: решење о неплаћеном одсуству због неге детета до три године, док му мирују права и обавезе из радног односа;

14) лице које по престанку радног односа остварује право на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести,

доказ: отказ уговора о раду, извештај о повреди на раду или о професионалном обољењу и извештај о привременој спречености за рад;

15) школовање или стручно усавршавање: за стране држављане за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике Србије,

доказ: уверење о школовању или стручном усавршавању;

16) обављање послова на основу посебних уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи,

доказ: уговор о размени стручњака или споразум о међународној техничкој сарадњи, пријава боравка;

2.1. Посебни основи осигурања у смислу Закона о здравственом осигурању :

1) деца до навршених 18 година живота,

доказ: извод из матичне књиге рођених, пријава пребивалишта;

2) школска деца и студенти старији од 18 година живота, до краја прописаног школовања а најкасније до навршених 26 година,

доказ: лична карта на увид, извод из матичне књиге рођених, потврда школе односно високошколске установе да су на школовању;

3) деца и омладина - скитнице из прихватних станица и прихватилишта,

доказ: лична карта на увид, потврда или друга врста доказа који издаје прихватна станица, односно прихватилиште са утврђеним идентификационим подацима о лицу;

4) лица у вези са планирањем породице као и у току трудноће, порођаја и до 12 месеци након порођаја,

доказ: лична карта на увид, доказ о основу осигурања брачног односно ванбрачног супружника, потврда гинеколога који води трудноћу (изабраног гинеколога или лекара гинеколога из приватне праксе) о трудноћи, порођају, односно планирању породице, а за материнство до 12 месеци након порођаја извод из матичне књиге рођених за дете до његових навршених годину дана живота;

5) лица старија од 65 година,

доказ: лична карта на увид, потврда Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да није остварио право на пензију у земљи и иностранству, доказ о основу осигурања за брачног односно ванбрачног партнера, оверена лична изјава о непоседовању прихода из иностранства;

6) корисници помоћи - чланови породице чији је хранилац на одслужењу војног рока,

доказ: лична карта на увид, потврда о служењу војног рока храниоца породице и потврда надлежног органа да је члан породице корисник помоћи;

7) лица ромске националности која због традиционалног начина живота немају пребивалиште, односно боравиште у Републици Србији,

доказ: лична изјава да је лице ромске националности, пријава пребивалишта на адреси установе, односно центра за социјални рад;

8) избегла и прогнана лица из бивших република СФРЈ и расељена лица чији су месечни приходи испод прихода који је прописан као цензус за стицање својства осигураника,

доказ: фотокопија избегличке легитимације, односно фотокопија легитимације прогнаног лица, фотокопија важеће легитимације расељеног лица, пријава боравка расељеног лица не старија од шест месеци, изјава о члановима породице и приходима по члану породице (образац ЦЗ), докази о личним приходима и приходима чланова породице који се не прибављају службеним путем (зарада, пензија, уговорена накнада);

9) особе са инвалидитетом чији је инвалидитет утврђен у складу са законом,

доказ: лична карта на увид, акт надлежног органа (решење или потврда) о инвалидитету;

10) незапослена лица чији су месечни приходи испод прихода који је прописан као цензус за стицање својства осигураног лица и чланови уже породице,

доказ: лична карта на увид, изјава о члановима породице и приходима по члану породице (образац ЦЗ), докази о личним приходима и приходима чланова породице који се не прибављају службеним путем (зарада, пензија, уговорена накнада), доказ о осигурању брачног, односно ванбрачног партнера;

11) корисници породичне инвалидине, односно месечног новчаног примања по прописима о заштити бораца, војних инвалида и цивилних инвалида рата и чланови уже породице,

доказ: лична карта на увид, акт надлежног органа о оствареном праву на породичну инвалидину, односно оствареном новчаном примању по прописима о заштити бораца, војних инвалида и цивилних инвалида рата;

12) корисници новчане социјалне помоћи, односно корисници смештаја у установе социјалне заштите или у друге породице, односно корисници посебне новчане накаде за родитеља и чланови уже породице,

доказ: лична карта на увид, акт надлежног органа социјалне заштите о праву на новчану помоћ, односно акт надлежног органа социјалне заштите за смештај у установе социјалне заштите или у друге породице, а за децу без родитељског старања за коју надлежни орган није донео акт о смештају у установу социјалне заштите или у другу породицу - потврду или други доказ издат од надлежног органа са утврђеним идентификационим подацима, односно акт надлежног органа социјалне заштите о посебној новчаној накнади за родитеље;

13) лица у вези са лечењем од заразних болести које су утврђене посебним законом којим се уређује област заштите становништва од заразних болести, малигних болести, шећерне болести, психозе, епилепсије, мултипле склерозе, лица у терминалној фази хроничне бубрежне инсуфицијенције, системске аутоимуне болести, реуматске грознице, болести зависности; оболели од ретких болести и лица обухваћена здравственом заштитом у вези са давањем и примањем органа, ћелија и ткива,

доказ: лична карта на увид, медицинска документација да болује од одређених болести уз оцену лекарске комисије да се осигурано лице лечи од одређених болести, односно потврда здравствене установе да је давалац или прималац органа, ћелија и ткива;

14) монаси и монахиње,

доказ: лична карта на увид, потврда старешине манастира;

15) жртве насиља у породици,

доказ: лична карта на увид, потврда надлежног центра за социјални рад, односно извештај Министарства унутрашњих послова да је лице жртва насиља у породици, потврда сигурне куће да се лице налази у сигурној кући због насиља у породици или потврда удружења које се бави збрињавањем жртава насиља у породици да је лице жртва насиља у породици;

16) жртве трговине људима,

доказ: лична карта на увид, потврда службе за координацију заштите жртава трговине људима;

17) жртве тероризма,

доказ: лична карта на увид, потврда надлежног органа да је лице жртва тероризма;

18) борци којима је статус борца утврђен у складу са прописима о заштити бораца,

доказ: лична карта на увид, акт надлежног органа којима је статус борца утврђен у складу са прописима о заштити бораца или акт Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да је борцима време проведено у рату, односно оружаним акцијама признато у посебан пензијски стаж по прописима којима се уређују.

За осигуранике из тач. 1)-18) овог пододелјка и чланове њихових породица, поред наведених доказа, треба доставити и личну изјаву (односно изјаву заступника за ментално недовољно развијено лице) да није остварио право на обавезно здравствено осигурање по члану 11. Закона или као члан породице осигураника из чл. 11 , 16. и 17. Закона.

2.2. Чланови породица осигураника подносе следеће доказе о сродству:

Супружник или ванбрачни партнер:

- за супружника: лична карта на увид, извод из матичне књиге венчаних,

- за разведеног супружника: лична карта на увид, судска одлука којом је утврђено право на издржавање,

- за ванбрачног партнера: лична карта, односно пријава пребивалишта из којих се може видети заједничка адреса, оверена изјава ванбрачних партнера да постоји ванбрачна заједница између њих и да не постоје законом прописане брачне сметње, оверена изјава два сведока о постојању ванбрачне заједнице, изјава да се не баве пољопривредом,

- за супружника или ванбрачног партнера осигураника пензионера, запосленог, предузетника и др. коме је место пребивалишта на адреси где се налази пољопривредно земљиште (без обзира на власништво земље): изјава два сведока оверена код јавног бележника, а у местима где нема јавног бележника овера се врши у општини, суду или у месној канцеларији да се не бави пољопривредом као јединим или основним занимањем и потврда Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да није осигуран као пољопривредник по прописима о пензијском и инвалидском осигурању,

- поред наведених доказа потребно је доставити уверење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да није остварио право на пензију, потврда Пореске управе да се лице не дужи доприносима за социјално осигурање;

Дете:

- за дете рођено у браку или ван брака: извод из матичне књиге рођених, пријава пребивалишта, а за дете странца пријаву боравка, привременог боравка или пријаву сталног настањења (лична карта за странце),
- за пасторка: извод из матичне књиге рођених за дете и извод из матичне књиге венчаних за родитеље; пријава пребивалишта а за дете странца пријаву боравка, привременог боравка или пријаву сталног настањења (лична карта за странце),
- за дете узето на издржавање: одлука надлежног органа о утврђивању обавезе издржавања; пријава пребивалишта, а за дете странца пријаву боравка, привременог боравка или пријаву сталног настањења (лична карта за странце),
- за дете старије од 18 година: лична карта на увид, потврда факултета или високошколске установе о школовању,
- за дете старије од 26 година које је због болести прекинуло школовање за време трајања болести: лична карта на увид, потврда факултета или високошколске установе о школовању и оцена надлежне лекарске комисије,
- за дете које је неспособно за самосталан живот и рад у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању: лична карта на увид, налаз органа вештачења по прописима о пензијском и инвалидском осигурању и акт о издржавању по прописима о породичној заштити;

Родитељи:

- за родитеље: личне карте родитеља на увид, извод из матичне књиге рођених осигураника преко кога треба да остваре права из здравственог осигурања; потврда из Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да нису остварили право на пензију, изјава да лице није остварило право на пензију или инвалиднину код страног носиоца осигурања, акт о издржавању, потврда центра за социјални рад да не примају материјално обезбеђење, односно потврду општинског органа да не примају новчано обезбеђење по прописима о заштити бораца,
- за очуха и маћеху: личне карте за очуха или маћеху на увид, извод из матичне књиге рођених осигураника преко кога треба да остваре права из здравственог осигурања и извод из матичне књиге венчаних за родитеља; потврда из Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да нису остварили право на пензију, изјава да лице није остварило право на пензију или инвалиднину код страног носиоца осигурања, акт о издржавању по прописима о породичној заштити, потврда центра за социјални рад да не примају материјално обезбеђење односно потврду општинског органа да не примају новчано обезбеђење по прописима о заштити бораца,
- за лица млађа од 65 година: поред наведених доказа и налаз органа вештачења по прописима о пензијском и инвалидском осигурању;

Деда и баба:

- лична карта на увид, извод из матичне књиге рођених за осигураника преко кога треба да остваре права из здравственог осигурања и извод из матичне књиге рођених за родитеља осигураника, потврда из Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да нису остварили право на пензију, изјава да лице није остварило право на пензију или инвалиднину код страног носиоца осигурања, акт о издржавању по прописима о породичној заштити, потврда центра за социјални рад да не примају материјално обезбеђење односно потврду општинског органа да не примају новчано обезбеђење по прописима о заштити бораца, а за

лица млађа од 65 година налаз органа вештачења о утврђеном потпуном губитку радне способности;

Унучад:

- лична карта на увид, изводи из матичних књига рођених за дете и родитеља као доказе о сродству, акт о издржавању по прописима о породичној заштити;

Браћа и сестре:

- лична карта на увид, изводи из матичних књига рођених као доказ о сродству,
- акт о издржавању у смислу прописа о породичној заштити а за лица млађа од 65 година, налаз органа вештачења о утврђеном потпуном губитку радне способности.

2.3. Обавезно здравствено осигурање за случај настанка повреде на раду или професионалне болести:

1) ученици и студенти на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави или учење кроз рад у систему дуалног образовања,

доказ: потврда школе да је лице на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави или да учи кроз рад у систему дуалног образовања;

2) волонтери,

доказ: уговор о волонтерском раду;

3) лице које преко омладинске или студентске задруге обавља привремене или повремене послове, до навршених 26 година ако је на школовању,

доказ: уговор о привременим и повременим пословима преко омладинске, односно студентске задруге;

4) лице на додатном образовању и обуци по упуту Националне службе за запошљавање,

доказ: потврда Националне службе за запошљавање да је лице упућено на додатно образовање и обуку;

5) лице које учествује у организованим јавним радовима,

доказ: потврда организатора јавних радова да је лице учесник радова;

6) лице које учествује у акцијама спасавања или у заштити и спасавању приликом елементарних непогода и других несрећа,

доказ: потврда надлежног органа да је лице учесник у акцији спасавања;

7) ватрогасци и лица на обуци за гашење пожара,

доказ: потврда ватрогасне службе да је лице ангажовано у ватрогасној служби, односно на обуци за гашење пожара;

8) лице које се налази на обуци за одбрану земље,

доказ: потврда надлежног органа да је лице на обуци за одбрану земље;

9) лице које је ангажовано на обезбеђивању јавних скупова, културних и спортских догађаја,

доказ: потврда организатора јавног скупа да је лице ангажовано;

10) лице која се налази на издржавању казне затвора док ради,

доказ: потврда надлежног органа да лице које је на издржавању казне затвора ради;

11) лица која обављају сезонске послове у складу са прописима којима се уређује такав начин рада,

доказ: евиденциона пријава и одјава на порталу Пореске управе;

Поред наведених доказа за осигуранике по овом основу потребна је лична карта на увид и извештај о повреди на раду.

2.4. Здравствено осигурање по посебним прописима:

Расељена лица са територије АП Косова и Метохије - корисници привремене накнаде по посебном акту Владе,

доказ: легитимација расељеног лица, пријава боравка не старија од шест месеци, доказ о праву на новчану накнаду (решење, потврда и сл.).

3. ПОСЕБНИ ПОДАЦИ О ОСИГУРАЊУ

Уписују се посебни подаци о осигурању, и то:

1) Ратни војни инвалид, мирнодопски војни инвалид, цивилни инвалид рата,

доказ: акт надлежног општинског органа управе за борачко инвалидску заштиту;

2) Лице коме је извршена категоризација (категорисана омладина),

доказ: акт о категоризацији деце ометене у развоју издато од стране надлежног општинског органа управе;

3) Лице коме је, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, утврђена категорија инвалидности (инвалид рада),

доказ: акт Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање;

4) Лице коме је, у складу са прописима о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом процењена радна способност сагласно којој има могућност запослења или одржања запослења,

доказ: акт Националне службе за запошљавање о процени радне способности и могућности запослења или одржања запослења (И, ИИ степен).

4. ДАТУМ ПРЕСТАНКА ОСИГУРАЊА

Као датум престанка осигурања уписује се датум престанка својства осигураника, и то:

1) за радни однос: датум престанка радног односа,

доказ: решење о отказу уговора о раду или акт о престанку радног односа;

2) за именоване или постављене: датум разрешења или датум истека права на накнаду плате,

доказ: акт о разрешењу;

3) за обављање самосталне делатности: датум престанка обављања самосталне делатности, односно дан који претходи датуму стицања приоритетног, односно другог основа осигурања,

за осниваче: датум брисања из регистра као директора или заступника, дан доношења решења о отварању стечајног поступка, први наредни дан по објављивању одлуке о ликвидацији на интернет страни Агенције за привредне регистре,

доказ: решење Агенције за привредне регистре (за предузетнике, осниваче, чланове привредних друштава и јавне извршитеље), уверење одговарајућег удружења, савеза или клуба (за лица која обављају професионалне делатности), решење или акт о испису из одговарајуће коморе (адвокати, јавни бележници) акта верске организације (за свештеника или верског службеника);

4) за обављање пољопривредне делатности: датум престанка обављања пољопривредне делатности или претходни дан у односу на датум стицања другог основа осигурања, почетка школовања,

одслужења војног рока, датума утврђивања неспособности за обављање пољопривредне делатности, датума остваривања права на пензију односно испуњења услова за старосну пензију, дан брисања газдинства из регистра газдинстава, дан иселјења из Републике Србије,

доказ: доказ о стицању другог основа осигурања, школска потврда, потврда војног одсека, налаз лекара вештака, решење о остваривању права на пензију, потврда Управе за трезор, уверење Министарства унутрашњих послова о пребивалишту (кретању) и изјава о боравку у иностранству, пасош. За одјаву са здравственог осигурања пољопривредника који су старији од 65 година доказ да није остварио право на пензију и да су му приходи испод прописаног цензуса;

5) за обављање уговорених послова: дан престанка обављања уговорених послова, односно последњи дан стажа по основу исплаћене уговорене накнаде на основу уговора без уговореног рока трајања, претходни дан у односу на датум стицања другог основа осигурања,

доказ: докази о стицању другог основа осигурања, потврда исплатиоца о престанку обављања уговорених послова;

6) за обављање послова по уговору о правима и обавезама директора: дан престанка рада по основу уговора о правима и обавезама директора,

доказ: уговор о правима и обавезама директора;

7) за престанак коришћења неплаћеног одсуства због неге детета до три године живота: дан престанка коришћења неплаћеног одсуства,

доказ: решење о коришћењу неплаћеног одсуства;

8) за престанак права на новчану накнаду по прописима о запошљавању: дан престанка коришћења новчане накнаде по прописима о запошљавању,

доказ: решење Националне службе за запошљавање;

9) по основу повреде на раду или професионалне болести по престанку радног односа наредни дан од дана закључења привремене спречености за рад,

доказ: оцена лекарске комисије Републичког фонда за здравствено осигурање;

10) за престанак школовања односно стручног усавршавања: дан престанка школовања односно стручног усавршавања,

доказ: потврда школе односно установе која пружа стручно усавршавање;

11) по основу обављања послова на основу посебних уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи: датум истека уговора или датум наведен у уговору као датум престанка обављања уговорених послова,

доказ: уговор о размени стручњака или споразум о међународној техничкој сарадњи;

12) за осигуранике из члана 16. Закона: дан подношења одјаве,

доказ: доказ о стицању осигурања по приоритетном основу, изјава о одјави ради стицања осигурања у иностранству;

13) за осигурана лица из члана 22. Закона: дан престанка волонтерског рада, односно радног ангажовања,

доказ: акт о престанку радног ангажовања, односно одјава на порталу Пореске управе;

14) за чланове породице осигураника: датум престанка својства.

5. ОСНОВ ПРЕСТАНКА ОСИГУРАЊА

Уписују се подаци о основу престанка осигурања прописани јединственим методолошким принципима, и то:

1) стечај и ликвидација,

доказ: решење о отказу уговора о раду, односно акт надлежног органа о престанку обављања самосталне делатности;

2) остали разлози престанка рада послодавца,

доказ: решење, одлука или други акт о престанку радног односа, односно акт надлежног органа;

3) смрт,

доказ: извод из матичне књиге умрлих;

4) остваривање права на старосну или породичну пензију,

доказ: решење о престанку радног односа због остваривања права на старосну пензију;

5) губитак радне способности који је утврђен на законом прописан начин,

доказ: решење о престанку радног односа због губитка радне способности;

6) истек рока за који је радни однос заснован,

доказ: уговор о раду односно решење о отказу уговора о раду;

7) споразум између запосленог и послодавца,

доказ: споразум;

8) кривично дело запосленог учињено на раду или у вези са радом,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

9) повреда радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду кривицом запосленог,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

10) ако запослени не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

11) ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

12) ако се запослени не врати на рад код послодавца у року од 15 дана од дана истека рока за неплаћено одсуство или мировање радног односа у смислу овог закона,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

13) ако запослени злоупотреби право на одсуство због привремене спречености за рад,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

14) ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тач. 1)-4) Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење),

доказ: решење о отказу уговора о раду;

15) ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у вези са чланом 33. став. 1. тачка 10) Закона о раду (измена уговорене зараде),

доказ: решење о отказу уговора о раду;

16) ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла,

доказ: решење о отказу уговора о раду;

17) пренос оснивачких права власника односно члана привредног друштва,

доказ: акт надлежног органа;

18) одслужење војног рока,

доказ: потврда надлежног органа односно војна књижица;

19) престанак рада предузетника, односно, оснивача привредног друштва,

доказ: акт надлежног органа;

20) престанак осигурања због брисања неактивног привредног друштва из регистра привредних друштава,

доказ: акт надлежног органа;

21) престанак обављања уговорених послова,

доказ: уговор, одлука односно потврда исплатиоца накнаде;

22) престанак осигурања за лица укључена у обавезно осигурање,

доказ: решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког фонда за здравствено осигурање;

23) престанак својства осигураника пољопривредника услед неспособности за рад,

доказ: оцена органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да је неспособан за рад;

24) прекид осигурања по основу радног односа због мировања,

доказ: решење послодавца;

25) престанак мировања права и обавеза по основу рада због неге детета до три године старости у складу са прописима о раду,

доказ: акт послодавца;

26) престанак права на новчану накнаду по прописима о запошљавању,

доказ: решење;

27) престанак права на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести, по престанку радног односа,

доказ: оцена лекарске комисије;

28) даном престанка права на пензију односно новчану накнаду по прописима о пензијском и инвалидском осигурању,

доказ: решење;

29) дете,

доказ: извод из матичне књиге рођених кад наврши 26 година живота односно потврда о завршетку школовања;

30) родитељ, деда, баба, унучад, браћа и сестре,

доказ: доказ о престанку обавезе издржавања или доказ о стицању другог основа осигурања.

6. ПРОМЕНА ОСИГУРАЊА

Докази за промену података су исти као и за утврђивање својства осигураника, односно осигураног лица и престанак осигурања. Податак о промени уноси се на основу доказа који се траже за обележје у коме се податак мења.

ЈЕДИНСТВЕНИ КОДЕКС ШИФАРА

Ред. бр.	Назив обележја	Податак	Шифра
1	2	3	4
1.	Врста пријаве	Пријава	1
		Одјава	2
		Промена	3
		Пријава - Одјава	4
		Одјава по службеној дужности	5
2.	Пол	Мушки	1
		Женски	2
3.	Општина	Према Одлуци о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада ("Службени гласник РС", бр. 56/18, 101/20 и 74/21)	
4.	Место (Насељено место)	Према Одлуци о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада ("Службени гласник РС", бр. 56/18, 101/20 и 74/21)	
5.	Држављанство	Према Одлуци о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада ("Службени гласник РС", бр. 56/18, 101/20 и 74/21)	
6.	Занимање	Према Одлуци о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада ("Службени гласник РС", бр. 56/18, 101/20 и 74/21)	
7.	Врста и ниво квалификације	Према Одлуци о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада ("Службени гласник РС", бр. 56/18, 101/20 и 74/21)	
8.	Основ осигурања	1. За осигуранике запослене	
		лица у радном односу, односно запослени у привредном друштву, код предузетника, другом правном лицу, државном органу, органу јединице локалне самоуправе и цивилна лица запослена у Војсци, војним јединицама или војним установама	101
		лица запослена код физичког лица (који немају ПИБ)	102

домаћи држављани који су, на територији Републике Србије, запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица ако међународним уговором није другачије одређено, односно ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором	104
страни држављани и лица без држављанства који су на територији Републике Србије запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних лица ако међународним уговором није другачије одређено, односно ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором	105
страни држављани и лица без држављанства који су на територији Републике Србије запослени код страних физичких лица ако међународним уговором није другачије одређено, односно ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором	106
лица која обављају послове ван просторија послодавца	108
лица у радном односу, односно запослени који су упућени на рад у иностранство, односно запослени у привредном друштву или другом правном лицу који обавља делатност или услуге у иностранству, ако нису обавезно осигурани по прописима те земље или ако међународним уговором није другачије одређено	109
изабрана, именована или постављена лица ако за обављање функције остварују зараду, накнаду зараде, односно плату	110
домаћи држављани запослени у иностранству ако за то време нису обавезно осигурани код страног носиоца осигурања или ако права из обавезног социјалног осигурања по прописима те државе не могу остварити или користити ван њене територије	111
држављани Републике Србије запослени у домаћинствима држављана Републике Србије који су у радном односу у иностранству код организације чије је седиште на територији Републике Србије	112
лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове ако нису осигурани по другом основу	113
лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове преко омладинске односно студентске задруге, а имају навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако нису на школовању	114
лица која остварују новчану накнаду по прописима о запошљавању	115
лице које по престанку радног односа остварује право на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести	116
запослени родитељ, усвојитељ, хранитељ односно старатељ који одсуствује са рада док дете не наврши три године живота, док мирују	117

права и обавезе по основу рада, у складу са прописима о раду	
укључење у обавезно пензијско и инвалидско осигурање - за лица која нису обавезно осигурана у смислу закона	119
укључење у обавезно здравствено осигурање - за лица која нису обавезно осигурана у смислу закона	120
лица која нису држављани Републике Србије, а обављају привремене и повремене послове преко омладинске задруге	121
Корисник новчане накнаде по споразуму о социјалном осигурању са Босном и Херцеговином којима је престало осигурање у Републици Србији, а живе у Босни и Херцеговини	122
професионална војна лица	123
лица, корисници привремене накнаде по посебном акту Владе	124
домаћи држављани запослени у иностранству код страног послодавца који немају здравствено осигурање код страног носиоца осигурања или нису обавезно осигурани по прописима те државе, односно ако права из здравственог осигурања по прописима те државе не могу остварити или користити ван њене територије и за чланове њихових породица	126
лица која обављају привремене и повремене послове, а здравствену заштиту остварују у складу са Законом о здравственом осигурању	127
радно ангажовање на сезонским пословима	131
лица у радном односу код агенција за привремено запошљавање упућена код послодавца корисника	132
2. Обављање самосталне делатности	
адвокатске	201
занатске	202
уметничке	203
угоститељске	204
трговинске	205
оснивач односно члан привредног друштва који у њему ради	206
оснивач односно члан привредног друштва који је засновао радни однос у привредном друштву чији је оснивач односно члан	207
остале делатности предузетника (медицинске, стоматолошке, фармацеутске, финансијске и друге делатности)	208
превоза	209
друге делатности у култури	210

новинарске	211
преводиличке	215
спортске	216
свештеника	219
верских службеника	220
лица која обављају послове по уговору са одређеним роком трајања	221
лица која обављају послове по уговору без уговореног рока трајања	222
по престанку обављања самосталне делатности док остварују новчану накнаду према прописима о запошљавању	224
лица која послове директора обављају по уговору о правима и обавезама директора (члан 48. Закона о раду)	225
јавни бележник	230
јавни извршитељ	231
лица која раде на територији Републике Србије за страног послодавца који нема регистрована представништва у Републици Србији, код кога за обављени посао остварују надокнаду, а нису осигурани по другом основу	232
лица која обављају пољопривредну делатност у својству предузетника, ако нису обавезно осигурани по основу запослења	233
3. Обављање пољопривредне делатности	
носилац пољопривредног домаћинства млађи од 18 година старости	301
носилац пољопривредног домаћинства старији од 18 година старости	302
члан домаћинства пољопривредника	303
члан мешовитог домаћинства	304
носилац пољопривредног газдинства млађи од 18 година старости	305
носилац пољопривредног газдинства старији од 18 година старости	306
члан пољопривредног газдинства	307
лица која остварују уговорену накнаду на основу уговора о давању у закуп пољопривредног земљишта	308
здравствено осигурање пољопривредника који су старији од 18 година живота и који обављају пољопривредну делатност као једино или основно занимање	309
носилац пољопривредног домаћинства старији од 18 година живота, чији је датум признавања својства осигураника мањи од дана подношења пријаве	312

члан домаћинства пољопривредника, чији је датум признавања својства осигураника мањи од дана подношења пријаве	313
члан мешовитог домаћинства, чији је датум признавања својства осигураника мањи од дана подношења пријаве	314
носилац пољопривредног газдинства старији од 18 година живота, чији је датум признавања својства осигураника мањи од дана подношења пријаве	316
члан пољопривредног газдинства, чији је датум признавања својства осигураника мањи од дана подношења пријаве	317
4. Основ за здравствено осигурање	
4.1. Коришћење пензије	
коришћење пензије - за кориснике пензија по домаћим прописима	401
држављани Републике Србије који примају пензију или инвалиднину искључиво од иностраног носиоца осигурања док бораве или имају пребивалиште на територији Републике Србије, односно који примају пензију од државе са којом не постоји билатерални споразум о социјалном осигурању или ако права из здравственог осигурања по прописима државе исплатиоца пензије, за себе или чланове своје породице, не могу користити или остварити ван територије те државе - за кориснике пензије и чланове њихових породица	402
здравствено осигурање у поступку остваривања права на пензију	501
здравствено осигурање у поступку остваривања права на новчану накнаду	502
4.2. Здравствено осигурање на основу члана 22. Закона о здравственом осигурању	
деца до навршених 18 година живота, школска деца и студенти до краја прописаног школовања а најкасније до навршених 26 година живота	411
лица у вези са планирањем породице као и у току трудноће, порођаја и до 12 месеци након порођаја	412
лица старија од 65 година живота	413
особе са инвалидитетом, чији је инвалидитет утврђен у складу са законом	414
незапослена лица чији су месечни приходи испод прихода који је прописан као цензус за стицање својства осигураног лица	415
корисници породичне инвалиднине, односно месечног новчаног примања по прописима о заштити бораца, војних инвалида и цивилних инвалида рата	416
корисници новчане социјалне помоћи, односно корисници смештаја у установе социјалне заштите или у друге породице, односно корисници посебне новчане накнаде за родитеља, у складу са законом	417

корисници помоћи - чланови породице чији је хранилац на одслужењу војног рока	418
лица у вези са лечењем од заразних болести које су утврђене посебним законом којим се уређује област заштите становништва од заразних болести, малигних болести, шећерне болести, психозе, епилепсије, мултипле склерозе, лица у терминалној фази хроничне бубрежне инсуфицијенције, системске аутоимуне болести, реуматске грознице, болести зависности, оболели од ретких болести, као и лица обухваћена здравственом заштитом у вези са давањем и примањем органа, ћелија и ткива	419
монаси и монахиње	420
лица ромске националности која због традиционалног начина живота немају стално пребивалиште односно боравиште у Републици Србији	421
жртве насиља у породици	422
жртве трговине људима	423
борци којима је статус борца утврђен у складу са прописима о заштити бораца	425
жртве тероризма	426
4.3. Здравствено осигурање по посебним прописима	
лица којима је надлежни републички орган утврдио статус избеглог, односно прогнаног лица из бивших република СФРЈ ако испуњавају услов у погледу месечног прихода у складу са законом и ако имају боравиште на територији Републике Србије и нису осигурани по другом основу	431
расељена лица са територије АП Косова и Метохије ако испуњавају услов у погледу месечног прихода у складу са законом и ако имају боравиште на територији Републике Србије и нису осигурани по другом основу	432
војни и цивилни инвалиди у складу са прописима који уређују права бораца, војних инвалида, породица палих бораца и цивилних инвалида рата	434
4.4. Осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести	
ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави	441
лица која, у складу са законом, обављају одређене послове за које не примају зараду, односно уговорену накнаду (на основу уговора о волонтерском раду)	442
лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге до навршених 26 година живота, ако су на школовању	444

		лица која се налазе на додатном образовању и обуци по упуту организације надлежне за запошљавање	445
		лица која учествују у организованим јавним радовима од општег значаја	446
		лица која учествују у акцијама спасавања или у заштити и спасавању приликом елементарних непогода и других несрећа	447
		лица ангажована у ватрогасним службама за гашење пожара и на обуци за гашење пожара;	448
		лица која се налазе на оспособљавању и обучавању за одбрану и друге видове обуке за потребе одбране земље	449
		лица која су ангажована на обезбеђивању јавних скупова, културних и спортских догађаја и других јавних окупљања грађана	450
		лица која се налазе на издржавању казне затвора док раде у привредној јединици завода за издржавање казне затвора (радионица, радилиште и сл.) и на другом месту рада	451
		4.5. Осигурање по међународним уговорима и осигурање за стране стручњаке и лица на школовању	
		обављање послова по основу посебних уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи - за стране држављане који на основу њих на територији Републике Србије раде код домаћих организација, односно приватних послодаваца	461
		школовање или стручно усавршавање - за стране држављане за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике Србије	462
9.	Врста запослења	Неодређено време	1
		Одређено време	2
10.	Запослење код више послодаваца	Да	1
		Не	2
11.	Држава упућивања	Према Одлуци о Јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада ("Службени гласник РС", бр. 56/18, 101/20 и 74/21)	
12.	Основ престанка прекида осигурања	Стечај и ликвидација послодавца	1
		Остали случајеви престанака рада послодавца	2
		Смрт	3
		Остваривање права на старосну или породичну пензију	4
		Ако је дошло до губитка радне способности који је утврђен на законом прописан начин	5
		Истеком рока за који је радни однос заснован	6

Споразумом између запосленог и послодавца	7
Ако запослени учини кривично дело на раду или у вези са радом	8
Ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду	9
Ако запослени не остварује резултате рада односно нема потребна знања и способности, за обављање послова на којима ради	10
Ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца	11
Ако се запослени не врати на рад код послодавца у року од 15 дана од дана истека рока за неплаћено одсуство или мировање радног односа у складу са прописима о раду	12
Ако запослени злоупотреби право на одсуство због привремене спречености за рад	13
Ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тач. 1)-4) Закона о раду (премештај на други одговарајући посао, у друго место рада, код другог послодавца, преквалификација и доквалификација, итд.)	14
Ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у вези са чланом 33. став 1. тачка 10) Закона о раду (измена уговорене зараде)	15
Ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла	16
Отказом уговора о раду од стране запосленог	17
Ако је по одредбама закона, односно правоснажној одлуци суда или другог органа забрањено да обавља одређене послове, а не може да му се обезбеди обављање других послова	18
Ако запослени одсуствује са рада дуже од 6 месеци због издржавања казне затвора	19
Ако запослени одсуствује са рада дуже од 6 месеци због изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере	20
Престанак функције изабраних, именованих и постављених лица, уколико није остварено право на накнаду плате у складу са законом	21
Пренос оснивачких права власника односно члана привредног друштва	22
Одслужење војног рока	23
У другим случајевима утврђеним законом	24
Престанак рада предузетника, односно, оснивача привредног друштва	25

		Престанак осигурања због брисања неактивног привредног друштва из регистра привредних друштава	26
		Престанак обављања уговорених послова	27
		Престанак осигурања за лица укључена у обавезно осигурање	28
		Иступање из осигурања пољопривредника	29
		Престанак својства осигураника пољопривредника	30
		Прекид осигурања по основу радног односа због мировања	31
		Прекид обављања самосталне делатности из других разлога	33
		Престанак осигурања за случај настанка повреде на раду или професионалне болести	34
		Истек уговора о волонтерском раду	35
		Престанак мировања права и обавеза по основу рада због неге детета до три године старости у складу са прописима о раду	36
		Престанак права на новчану накнаду по прописима о запошљавању	37
		Престанак права на накнаду зараде због повреде на раду или професионалне болести, по престанку радног односа	38
		Истеком уговора о размени стручњака и међународно техничкој сарадњи	39
		Даном завршетка школовања	40
		Даном одјаве	41
		Даном промене основа осигурања	43
		Даном престанка права на пензију односно новчану накнаду по прописима за пензијско и инвалидско осигурање	44
		Престанак осигурања у случају смрти на основу информације добијене од надлежног државног органа	45
		Мировање радног односа због одласка у иностранство	46
		Истек уговора о привременим и повременим пословима	47
		Престанак права на накнаду плате у складу са законом, по престанку функције изабраних, именованих и постављених лица	48
		Програмска одјава	55
13.	Носилац осигурања	Да	1
		Не	2
14.	Сродство са носиоцем	Дете	1

	осигурања	Супружник	2
		Родитељ	3
		Деда или баба	4
		Унуче	5
		Брат или сестра	6
15.	Посебни подаци осигуранику	Ратни војни инвалид	20
		Мирнодопски војни инвалид	21
		Цивилни инвалид рата	22
		Лице коме је извршена категоризација (категорисана омладина)	23
		Лице коме је, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, утврђена категорија инвалидности (инвалид рада)	24
		Лице коме је, у складу са прописима о професионалној рехабилитацији и запошљавању лица са инвалидитетом процењена радна способност сагласно којој има могућност запослења или одржања запослења, односно радног ангажовања	25
16.	Корисник права пензијског и инвалидског осигурања	Пензија	1
		Новчана накнада за телесно оштећење	2
		Новчана накнада за помоћ и негу другог лица	3
		Новчана накнада из инвалидског осигурања	4
		Ако осигураник користи више права из пензијског и инвалидског осигурања, уноси се комбинација наведених шифара	
17.	Делатност	Према Закону о класификацији делатности ("Службени гласник РС", број 104/09) и Уредби о Класификацији делатности ("Службени гласник РС", број 54/10)	

НАПОМЕНА ЕКСПЕРТ-а:

[¹] Приликом нумерисања тачака у члану 7. ове уредбе испуштен је број 6.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs